

| ۱ | فصل چهارم تابع |

$$D_g = \{1\} \cap \{2\} = [-1, 3]$$

$$D_{\frac{f}{g}} = D_f \cap D_g - \{x \mid g(x) = 0\} = [0, 3]$$

۵. گزینه «۲»

کافی است خودمان هم تابع $fog(x)$ را تشکیل دهیم و با مسئله برابر قرار دهیم:

$$fog(x) = f(g(x)) = \frac{2g - 5}{3g + 4} = x$$

$$\Rightarrow 2g - 5 = 3xg + 4x \Rightarrow 2g - 3xg = 4x + 5 \Rightarrow$$

$$g(2 - 3x) = 4x + 5 \Rightarrow g(x) = \frac{4x + 5}{2 - 3x}$$

۶. گزینه «۳»

یادآوری:

if $(a, b) \in fog$ $\rightarrow (a, c) \in g, (c, b) \in f$
یعنی وقتی (a, b) در fog قرار دارد، $a \in D_g$ بوده و $b \in R_f$ است،
بنابراین:

$$(a, b) \in fog \Rightarrow (a, c) \in g, (c, b) \in f$$

چون $x = a$ در دامنه تابع g قرار ندارد، نتیجه می‌گیریم که b باید برابر a باشد:

$$(-1, a) \in fog \Rightarrow (-1, c) \in f, (c, a) \in g$$

چون 5 در برد تابع g قرار ندارد، نتیجه می‌گیریم که a باید برابر 5 باشد، پس:

$$a + b = 5 + a = 13$$

۷. گزینه «۴»

$$\sqrt{\sqrt{x} - x} : \begin{cases} \sqrt{x} : x \geq 0 \\ \sqrt{x} - x \geq 0 \Rightarrow \sqrt{x} \geq x \Rightarrow x \geq x^2 \Rightarrow x^2 - x \leq 0 \end{cases}$$

جدول

چون در مخرج است $x \notin [0, 1) \Rightarrow$

$$x \in (-\infty, 0) \cup [1, +\infty)$$

$$\Rightarrow \{1\} \cap \{2\} = \{1\}$$

۸. گزینه «۴»

$$9 - x^2 \geq 0 \Rightarrow x^2 \leq 9 \Rightarrow -3 \leq x \leq 3 \quad (1)$$

در مخرج قرار دارد $\rightarrow x \notin [2, 3)$

$$\Rightarrow x \in (-\infty, 2) \cup [3, +\infty) \quad (2)$$

$$\{1\} \cap \{2\} = [-3, 2) \cup \{3\}$$

۹. گزینه «۳»

چون دامنه تابع به صورت $\mathbb{R} - \{-3\}$ است، لذا متوجه می‌شویم که مخرج دارای یک ریشه بوده و آن ریشه فقط $x = 3$ است. از آنجایی که مخرج یک تابع درجه دو است، پس مخرج باید به صورت $(x - 3)^2$ باشد، لذا:

$$x^2 + ax + b = (x - 3)^2 \Rightarrow x^2 + ax + b = x^2 - 6x + 9$$

$$\xrightarrow{\text{مقایسه}} \begin{cases} a = -6 \\ b = 9 \end{cases} \Rightarrow a + b = 3$$

۱۰. گزینه «۴»

$$f(x) = 3^x \Rightarrow \begin{cases} f(x+2) = 3^{x+2} = 3^x \times 3^2 = f(x) \times 9 \\ f(x+1) = 3^{x+1} = 3^x \times 3 = f(x) \times 3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x+2) - 2f(x+1) = 9f(x) - 2 \times 3f(x) = 3f(x)$$

آزمون جامع (۱)

۱. گزینه «۲»

در تابع نباید مؤلفه‌های اول با هم برابر باشند و در صورتی که دو زوج به مؤلفه‌های اول مساوی وجود داشته باشد، باید مؤلفه‌های دوم آن‌ها هم با هم برابر باشند:

$$(1, a^2 - 1), (1, 3) \Rightarrow a^2 - 1 = 3 \Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow a = \pm 2$$

$$a = 2 \Rightarrow f = \{(1, 3), (1, 3), (5, 2), (b^2 - 3, 2)\} =$$

$$\{(1, 3), (5, 2), (b^2 - 3, 2)\}$$

$$a = -2 \Rightarrow f = \{(1, 3), (1, 3), (1, 2), (b^2 - 3, -2)\} =$$

$$\{(1, 3), (1, 2), (b^2 - 3, -2)\}$$

پس تابع نیست و فقط $a = 2$ قابل قبول است و با توجه به گزینه‌ها، گزینه (۲) پاسخ صحیح است.

۲. گزینه «۱»

با توجه به تابع داده شده باید $f(x) \geq 0$ باشد، پس با توجه به نمودار $f(x)$ داریم:

x	-2	-1	0	1	2
$(x^2 - 1)$	+	0	-	-	+
$f(x)$	-	-	0	+	-
	-	0	+	0	-

پس جواب مسئله $\{1, 0\} \cup [-1, 0]$ است.

۳. گزینه «۴»

می‌دانیم که $gof(x) = g(f(x))$ است، مسئله از ما مقدار $\frac{3}{4}$ را خواسته است، پس باید به جای $f(x)$ عدد $\frac{3}{4}$ را قرار دهیم، لذا:

$$f(x) = \frac{3}{x} \Rightarrow \frac{x}{2x-1} = \frac{3}{2} \Rightarrow 2x = 6x - 3 \Rightarrow 4x = 3$$

$$\Rightarrow x = \frac{3}{4}$$

لذا کافی است در رابطه $gof(x) = g(f(\frac{3}{4}))$ به جای x عدد $\frac{3}{4}$ را قرار دهیم:

$$gof(x) = \frac{x^2}{1+x^2} \Rightarrow g(f(x)) = \frac{x^2}{1+x^2} \xrightarrow{x=\frac{3}{4}}$$

$$g(f(\frac{3}{4})) = \frac{(\frac{3}{4})^2}{1+(\frac{3}{4})^2}$$

$$\Rightarrow g(\frac{3}{4}) = \frac{\frac{9}{16}}{1+\frac{9}{16}} = \frac{\frac{9}{16}}{\frac{25}{16}} \xrightarrow{x=\frac{3}{4}}$$

$$\frac{9}{25} = \frac{9 \times 4}{25 \times 4} = \frac{36}{100} = 0.36$$

۴. گزینه «۱»

$$2\sqrt{x} - x \geq 0 \Rightarrow 2\sqrt{x} \geq x \Rightarrow 4x \geq x^2 \Rightarrow$$

جدول

$$D_f : \begin{cases} x^2 - 4x \leq 0 \\ x \geq 0 \end{cases} \Rightarrow 0 \leq x \leq 4$$

$$D_f = [0, 4]$$

$$D_g : \begin{cases} 2 - \sqrt{3-x} \geq 0 \\ 4 \geq 3-x \Rightarrow x \geq -1 \quad (1) \\ 3-x \geq 0 \Rightarrow x \leq 3 \quad (2) \end{cases}$$

آزمون جامع (۲)

۱. گزینه «۴»

در مسئله گفته شده است که f تابع خطی است، پس $f(x) = ax + b$ به صورت $ax + b$ در نظر می‌گیریم:

$$\begin{aligned} f(x) = ax + b &\Rightarrow f\left(\frac{1}{x}\right) = a\left(\frac{1}{x}\right) + b = \frac{a}{x} + b \\ \Rightarrow f(x) + f\left(\frac{1}{x}\right) &= ax + b + \frac{a}{x} + b = \frac{ax^2 + bx + a}{x} \\ \xrightarrow{x^2} \Rightarrow f(x) + f\left(\frac{1}{x}\right) &= \frac{2ax^2 + bx + a}{x} = \frac{x^2 - 12x + 1}{x} \\ \xrightarrow{\text{مقایسه}} \begin{cases} 2a = 1 \Rightarrow a = \frac{1}{2} \\ 4b = -12 \Rightarrow b = -3 \end{cases} &\Rightarrow f(x) = \frac{1}{2}x - 3 \\ \Rightarrow f(-4) = \frac{1}{2}(-4) - 3 &= -5 \end{aligned}$$

۲. گزینه «۳»

با توجه به این که دامنه تابع $y = \log(f(x))$ به صورت $\mathbb{R} - \{b\}$ دست می‌آید و در مسئله گفته شده است $\{b\} = \{1\}$ نتیجه می‌گیریم که $x^2 + ax + 9$ باید به صورت یک مریع کامل باشد تا همواره مثبت شود، یعنی فقط دارای یک ریشه باشد و یا به عبارت دیگر باید دلتای عبارت $x^2 + ax + 9$ برابر صفر باشد، پس:

$$\Delta = a^2 - 4 \times 1 \times 9 = 0 \Rightarrow a^2 = 36 \Rightarrow a = \pm 6 \Rightarrow b = \mp 3$$

$$\Rightarrow a + b = \pm 6 \mp 3 = \pm 3$$

۳. گزینه «۴»

ابتدا ضابطه g را به صورت زیر می‌نویسیم:

$$\begin{aligned} g(x) &= x^2 - 4x + (4+1) = (x-2)^2 + 1 \\ fog(\sqrt{3} + 2) &= f(g(\sqrt{3} + 2)) = f((\sqrt{3} + 2 - 2)^2 + 1) \\ &= f(\sqrt{3} + 1) = |2 - (\sqrt{3} + 1)| - 1 = |\underline{1 - \sqrt{3}}| - 1 \\ &= -1 + \sqrt{3} - 1 = \sqrt{3} - 2 \end{aligned}$$

۴. گزینه «۱»

ابتدا ضابطه g را تشکیل می‌دهیم:

$$g - 1 = \frac{1}{2x} - 1 = \frac{1 - 2x}{2x}$$

سپس تابع $\frac{f}{g-1}$ را تشکیل می‌دهیم:

$$\frac{f}{g-1} = \frac{\frac{x-1}{x+1}}{\frac{1-2x}{2x}}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x+1 \neq 0 \Rightarrow x \neq -1 \\ 2x \neq 0 \Rightarrow x \neq 0 \\ \frac{1-2x}{2x} \neq 0 \Rightarrow x \neq \frac{1}{2} \end{cases} \Rightarrow D = \mathbb{R} - \{-1, 0, \frac{1}{2}\}$$

۵. گزینه «۲»

ابتدای ضابطه f را یافته و سپس تلاقي آن را با محور x می‌یابیم:

$$f(x) = x^2 - 1 \Rightarrow fof(x) = f(f(x)) = f(x^2 - 1) = (x^2 - 1)^2 - 1$$

$$\begin{aligned} \xrightarrow{\text{تلaci} \text{ با } y=} fof(x) &= 0 \Rightarrow (x^2 - 1)^2 - 1 = 0 \Rightarrow (x^2 - 1)^2 = 1 \\ \Rightarrow x^2 - 1 = \pm 1 &\Rightarrow \begin{cases} x^2 - 1 = 1 \Rightarrow x^2 = 2 \Rightarrow x = \pm\sqrt{2} \\ x^2 - 1 = -1 \Rightarrow x^2 = 0 \Rightarrow x = 0 \end{cases} \end{aligned}$$

چون ریشه‌های $\pm\sqrt{2}$ ساده هستند نمودار تابع محور x را در دو نقطه قطع می‌کند و چون $x = 0$ ریشه مضاعف است، نمودار تابع در $x = 0$ بر محور x ها مماس می‌شود. پس دو نقطه تلaci با یک نقطه تماس داریم.

۶. گزینه «۲»

$$D_{f(x)} = [-6, 2] \xrightarrow{\text{یعنی}} -6 \leq x \leq 2$$

برای محاسبه دامنه تابع $f\left(\frac{x}{2}\right)$ کافی است به جای x ، $\frac{x}{2}$ را جایگزین نماییم، پس:

$$-6 \leq \frac{x}{2} \leq 2 \Rightarrow -12 \leq x \leq 4$$

۷. گزینه «۳»

$$\begin{cases} x^2 + 2x \geq 0 \quad (1) \\ \frac{-1}{x^2 + 2x} \geq 0 \xrightarrow{x \neq 0} \frac{1}{x^2 + 2x} \leq 0 \Rightarrow x^2 + 2x < 0 \quad (2) \end{cases} \Rightarrow (1) \cap (2) = \emptyset$$

۸. گزینه «۲»

$$f(x) = \sqrt[3]{x+1} \Rightarrow f(y) = \sqrt[3]{y} = 2$$

$$g(x) = x^2 + 6 \Rightarrow \begin{cases} g(1) = 7 \\ g(2) = 49 + 6 = 55 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{fog(1)}{(f+g)(y)} = \frac{f(g(1))}{f(y)+g(y)} = \frac{f(7)}{f(y)+g(y)} = \frac{2}{2+55} = \frac{2}{57} \xrightarrow{\text{گزینه ۲}}$$

$$f(0) = 0 - 1 = -1$$

$$\Rightarrow (f + 2g)(-1) = f(-1) + 2g(-1) = (-1 - 1) + 2(-1) = -4 \xrightarrow{\text{گزینه ۴}}$$

$$\sqrt{4 - \sqrt{1 - 2x}} : 4 - \sqrt{1 - 2x} \geq 0 \Rightarrow 4 \geq \sqrt{1 - 2x} \Rightarrow 16 \geq 1 - 2x$$

$$\Rightarrow 2x \geq -15 \Rightarrow x \geq -\frac{15}{2} \quad (1)$$

$$\sqrt{1 - 2x} : 1 - 2x \geq 0 \Rightarrow 1 \geq 2x \Rightarrow x \leq \frac{1}{2} \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1) \cap (2)} -\frac{15}{2} \leq x \leq \frac{1}{2} \xrightarrow{\text{اعداد صحیح}} \{-7, -6, \dots, 0\}$$

$$\Rightarrow \text{تعداد} = 8$$